

Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije

Tradicija solidarnosti in spremembe po meri zavarovancev

**Strateški razvojni program
Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije
(2002–2007)**

Ljubljana, julij 2002

*"Al bo kal pognala seme, kdor ga seje sam ne ve;
kdor sadi drevo, al bode zred'lo veje, sam ne ve."*

dr. France Prešeren

© Copyright Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije, 2002

Avtorji:	MANAGER PROJEKTA	Franc Košir, univ. dipl. prav.
	VODJA PROJEKTA	mag. Peter Pustatičnik, univ. dipl. inž.
	ČLANI STRATEŠKE SKUPINE	Breda Butala, univ. dipl. prav. Sladjana Jelisavčić, univ. dipl. ekon. Boris Kramberger, univ. dipl. nov. mag. Darjan Petrič, univ. dipl. org. Janko Štok, univ. dipl. ekon.

prim. mag. Martin Toth, dr. stom.

RAZVOJNI PROGRAM SO SOOBLIKOVALI DIREKTORJI OBMOČNIH ENOT, STROKOVNI
SODELAVCI DIREKCIJE IN INFORMACIJSKEGA CENTRA.

1. PREGOVOR

Marca 1992 leta smo v Sloveniji ponovno uvedli sistem obveznega zdravstvenega zavarovanja. Po dolgih letih iskanja in negotovosti v proračunskem financiranju so ponovno oživela načela solidarnosti, socialne pravičnosti in avtonomnosti zdravstvenega zavarovalništva, ki jih Slovenci nosimo globoko v naši zavesti že od davnega avgusta 1889, ko so bile na ozemlju današnje države ustanovljene prve bolniške blagajne in s tem uvedeno obvezno zdravstveno zavarovanje »Bismarckovega modela«.

Letos mineva 10 let od sprejema nove zdravstvene zakonodaje in ustanovitve Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Izteka se tudi obdobje petih let od sprejema drugega strateškega razvojnega programa zdravstvenega zavarovanja. Delavci Zavoda smo v preteklem desetletju izvedli več kot 50 razvojnih projektov z vizijo in osnovnim ciljem oblikovati pravno in finančno ureditev, ki vsem zavarovanim osebam zagotavlja uresničevanje z zakonom zagotovljenih pravic z dostopno in kakovostno zdravstveno oskrbo. Skupaj z uvedbo prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja, ki je ob prostovoljnosti in ob demografskih gibanjih pomenilo nov pomemben zasebni vir za vedno bolj zahtevno financiranje zdravstvenega varstva, smo v minulem desetletju uspeli ohraniti evropsko primerljivo raven zdravstvenega varstva prebivalstva. Sistem financiranja je zagotavljal izvajalcem zdravstvenih storitev in drugim pogodbenim partnerjem dokaj stabilno poslovanje skladno s socialno ekonomskim razvojem slovenske družbe. Uspešneje so poslovali tisti zavodi, ki so dosledno upoštevali načela dobrega gospodarja.

Pred nami so novi izzivi, tudi še nedokončane naloge in projekti, saj v desetih letih strokovnega dela in izvajanja projektov ni bilo mogoče preseči zaostanka za razvitimi evropskimi državami, ki ga imamo še na določenih področjih kakovostnega zagotavljanja pravic. Za to tudi niso bili izpolnjeni vsi ekonomski in drugi pogoji v nastajanju samostojne države. Zavarovanci se zaradi vse večje informiranosti zavedajo, da je pravica do zdravstvenega varstva ena od temeljnih človekovih pravic. Zaradi tega hočejo aktivno soodločati o tehtnih razvojnih vprašanjih. Med temi so zlasti enake možnosti in obravnava pri uresničevanju pravic, postopkov in varstva njihovega uveljavljanja. Želijo soodločati o obsegu javnih sredstev za zdravstveno zavarovanje v bruto domačem proizvodu, učinkovitem obvladovanju izdatkov, tako za zdravila kot za druge programe zdravstvenih storitev, o prioritetah, vrednosti programov in dostopnosti. Interesi na teh področjih so si različni, dostikrat nasprotujoči. Zavarovanci krepijo svoj položaj v družbi, odzivajo se na postopke zdravljenja in uresničevanja pravic s težnjami po njihovi širitvi, ki jih običajno, včasih tudi v obrambi parcialnih razvojnih hotenj, zagovarja stroka. Plačniki prispevkov imajo zahteve po omejevanju višine zaradi zagotavljanja konkurenčnosti proizvodov in/ali socialne ogroženosti. Na strani izvajalcev zdravstvenih storitev so prisotne zahteve po izboljšanju pogojev in vrednotenju dela, kar pomeni nova dodatna sredstva. Pri tem pa bi morali predhodno urediti številna strukturno organizacijska in upravljavska vprašanja, ki so ključna za dobro delo managementa v zdravstvenih zavodih. Povsod v svetu države iz narodnogospodarskih interesov omejujejo rast javnih sredstev za zdravstveno varstvo, kar je sestavni del politike javnih financ tudi pri nas. Ob tem pa so bile Zavodu naložene predvsem v zadnjih dveh letih dodatne finančne obremenitve, ki so še dodatno zaostriale razvojne možnosti in ogrozile stabilnost financiranja in zagotavljanja pravic obveznega zdravstvenega zavarovanja. Zato smo proti koncu preteklega leta vodstveni sodelavci Zavoda pripravili poglobljeno analizo dosedanjega razvoja, stanja in izzivov, oblikovali razvojno vizijo in strategije ter pristopili k opredelitvi novih razvojnih ciljev za izvajanje zdravstvenega zavarovanja v državi za prihodnje obdobje do leta 2007. Predlog tretjega strateškega razvojnega programa smo delovno naslovili: »Tradicija solidarnosti in spremembe po meri zavarovancev«.

S sodobno metodologijo oblikovanja strateških ciljev, določanja globalnih strategij in njihovega uresničevanja z izvedbo konkretnih projektov, predstavljamo zavarovancem, organom upravljanja Zavoda, Državnemu zboru, Vladi Republike Slovenije in drugim državnim organom, Ministrstvu za zdravje, partnerjem v zdravstvu in drugi zainteresirani strokovni javnosti, to strokovno gradivo.

V raziskavi »Slovensko javno mnenje 2001« je 71,1% anketiranih zadovoljnih z našo zdravstveno službo in zdravstvenim zavarovanjem. Večina vprašanih je izrazila podporo ureditvi, v kateri po načelih

solidarnosti in vzajemnosti prispevajo mladi za stare, zdravi za bolne, bogati za revne. Iz teh načel in na podlagi analize dosedanjega razvoja je naše zdravstveno varstvo in zavarovanje primerljivo z razvitejšimi državami. Na teh podlagah smo strokovni sodelavci Zavoda pripravili prihodnjo vizijo in bodoče strategije razvoja zdravstvenega zavarovanja v Sloveniji, s katerimi lahko smelo vstopimo v Evropsko unijo.

Prepričani smo, da je smer prava, da so cilji in strategije uresničljivi, želimo si poglobljenih razprav in tehtnih, realnih predlogov dopolnitev. V sodobno urejenem in organiziranem Zavodu smo njegovi delavci, skupaj z odločitvami organov upravljanja in partnerjev v sistemu zdravstvenega varstva, z ustvarjalnostjo, medsebojnim sodelovanjem in timskim delom, z upoštevanjem evropskih meril, z etiko in poštenim trdim delom Razvojni program sposobni uresničiti.

Franc Košir, univ. dipl. prav.
v.d. generalnega direktorja
Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije